

neu perdut el tabor
de Déu Nostre Sobira?
Qui aturarà aquella mà,
qui a l'...

La majoria dels balls parlats del Camp de Tarragona, solen ser representacions hagiogràfiques dels patrons de les poblacions on aquestes s'hi celebren. L'església parroquial de Rodonyà està sota l'advocació de Sant Joan Baptista, essent aquest el patró del poble i, a la vegada, esdevé el protagonista del ball parlat d'aquesta població.

Al santoral hi han dues dates dedicades a Sant Joan Baptista, una el 24 de juny, celebració del seu naixement i l'altre, el 29 d'agost, data en que es commemora la seva mort. Tot i representar-se tradicionalment al juny, l'argument del ball de Rodonyà no es centra en l'obra evangèlica de Sant Joan Baptista sinó que ho fa en el seu martiri. Episodi que va tenir lloc a la província romana de Judea pels vols del 1er ¼ del segle I de la nostra era.

HERODES: *Sinopsi*

El Rei Herodes i la seva cunyada Herodies són amants, és un fet sabut a tota la cort reial. Fins i tot Felip, el marit de Herodies, i Salomè, filla de Felip i Herodies coneixen l'afer.

Joan Baptista aconsella al Rei Herodes que ha d'acabar amb aquesta història d'amor. En un principi Herodes sembla que li vol fer cas, i decideix trencar amb Herodies. Aquesta en saber-ho cau malalta. Salomè parla amb el Rei i el convenç perquè continuï amb la relació que hi ha entre ell i la seva mare.

Un cop recuperada Herodies, Herodes fa tancar a la presó a Joan Baptista per no haver de sentir més els seus consells. Felip recrimina a Herodes que sigui amant de la seva dona i que hagi tancat a Joan a la presó. Llavors el Rei també fa tancar a Felip.

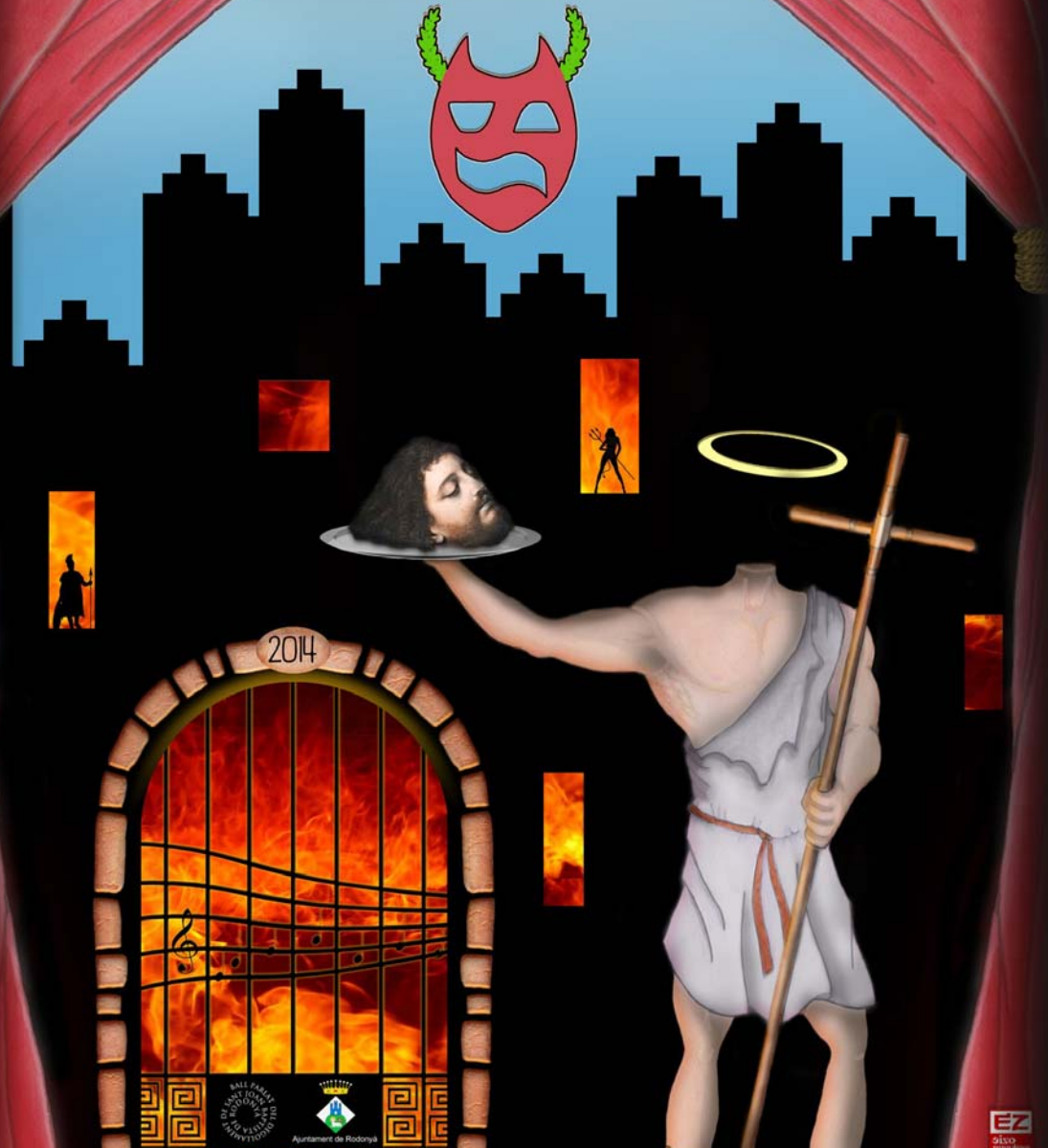
Salomé balla davant del Rei i aquest, encantat amb la noia, li diu que li demani el que vulgui que li concedirà. Salomé, d'acord amb Herodies, demana al Rei el cap de Joan Baptista. D'aquesta manera aconseguirà que Joan mai més s'interposi entre la seva mare i el Herodes.

-Música-

HERODES:

BALL PARLAT DE SANT JOAN DE RODONYÀ 2014

28 DE JUNY DE 2014

El ball parlat de Sant Joan de Rodonyà

La tradició dels balls parlats es remunta a finals del segle XVII, moment en que es documenten les primeres referències d'aquests tipus d'obres. Com a representacions teatrals de caràcter popular que es fan a l'aire lliure, són espectacles que uneixen teatre, música i dansa i que versen sobre temàtiques diverses.

Pel que fa al Ball parlat de Sant Joan de Rodonyà, tot i que se'n té constància des de la primera meitat del segle XIX, aquestes notícies acostumen a ser genèriques i de caràcter puntual. La documentació històrica d'aquesta tradició és escassa i dispersa. Entre aquestes, en destaquen les cròniques de premsa de les representacions dels anys 1882 i 1895. Posant de manifest el ressò popular que tenia aquest espectacle com un dels principals actes de la festa major.

Pel vols del mes de maig de l'any 1916 el ple del consistori de Rodonyà acorda demanar al Bisbat que es tingui a bé el canvi de data de la celebració de la festa en honor a Sant Joan Baptista, i que en lloc de celebrar-se el 24 de juny, passi a celebrar-se el dia 29 d'agost, data de la seva mort. Argumentant que el volum de les tasques del camp que es requerien a començament de l'estiu, la collita del cereals i la preparació de la vinya, no els possibilitaven estar pels preparatius del actes festius.

Una de les conseqüències d'aquest canvi de data de la celebració de la festa major, fou que es deixà de representar el Ball de Sant Joan. En el decurs de les primeres dècades de segle XX, aquesta antiga tradició dels balls parlats, tan arrelada a les contrades del Camp de Tarragona, havia anat en decadència. I tant sols en poques poblacions aquest costum perdurà mes enllà del traspàs de segle. Molts foren els factors que influïren en aquesta dinàmica però, en qualsevol cas, el ball de Sant Joan Baptista de Rodonyà fou un d'aquests pocs casos en que més trigà a perdre's.

Amb tot, amb el pas del anys les referències i el record d'aquest ball, anaren caient en l'oblit fins a

perdre qualsevol esment que deixés constància del que havia estat aquesta manifestació artística.

Ha estat a partir d'un seguit d'iniciatives, centrades en la posada en valor d'aquestes antigues representacions de marcat accent popular, les que ha comportat que en els darrers anys s'endegués, arreu, una dinàmica de recuperació i restauració dels balls parlats. És amb aquesta idea, que bona part de la població de Rodonyà s'ha sentit motivada per assolir el repte que esdevé representar de nou el que havia estat una de les més importants manifestacions artístiques de la població. Fins a esdevenir, amb el pas dels anys, un dels principals referents del patrimoni etnogràfic de la localitat.

<i>Repartiment:</i>	Anselm Galofré	Dimoni 1
	Meritxell Boix	Dimoni 2
	Enric Ferré	Sant Joan Baptista
	Sebastià Aixalà	Herodes
	Rosa Tortajada	Herodies
	Josep Ferré	Gran 1
	Jordi Ruíz	Gran 2
	Xavier Pérez	Gran 3
	Maria Vives	Dama 1 i 2
	Laia Coll	Salomé
	Marta Ascaso	Ballarina
	Megan Figueras	Ballarina
	Roser Batalla	Criat 1
	Ester Martínez	Criat 2
	Salva Ramon	Apotecari
	Pere Miracle	Metge
	Jordi Roig	Felip
	Oriol Ferrerons	Soldat 1
	Enric Pèlach	Soldat 2
	Jordi Bonillo	Soldat 3
	Cristina Forné	Àngel 1
	Paula Ramon	Angelet
	Míriam Ramon	Angelet
	Aitana Pastor	Angelet

Direcció d'interpretació: Francina Fernández

Assessorament musical: Joan Romeu

Flautes travesseres i timbal: Jordi Busquets, Mª Serra Cusidó, Gisela Font, Roger Recasens i Neus Santesmases

Localització còpies text obra: Teresa Calaf i Joan Coll

Adaptació i traducció text obra: Teresa Biciano, Maria Coll, Ester Martínez, Empar Recasens i Rosa Tortajada.

Assessorament lingüístic correcció text: Jordi Jové i Jacob Montfort

Cartell: Jordi Cabrera

Comunicació: Sara Batalla i Janet Pershouse

Imatge i so: Marc Boix, Anton Galofré, Josep Ferré, Òscar Fernández, KoKe Herrero, Joan Recasens, Joan Mª Rovira i Francis Rodriguez

Perruqueria i estètica: Zue Berbel, Cristina Garcia, Maite Garcia i Mª Àngels Mas

Vestuari: Teresa Biciano, Mª Dolors Calaf, Rosi Figueras, Mª Teresa Güell, Glòria Palou i Empar Recasens

Tresoreria: Joan Baptista Boix

Taller: David Alarcón i Josep Maria Vendrell

Logística: Mireia Alcobé, Josep Ramon Batalla, Eva Berbel, Rosi Berbel, Maria Coll, Anna Forné, Montiel Fuertes, Eva Galofré, Mª Teresa Galofré, Joan Galofré, Xavi Galofré, Mª José Gil, Gemma Gimeno, Mª Carme Mestres, Montse Papiol, Isidre Pastor, Santi Pastor, Magí Recasens, Josep Mª Riera, Dolors Salvat, Josep Mª Sastre, Joan Soler, Manel Tricàs i Salomé Veciana